

Dokument na schôdzu

B8-0167/2019

11.3.2019

NÁVRH UZNESENIA

predložený na základe vyhlásenia podpredsedu Komisie/vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku

v súlade s článkom 123 ods. 2 rokovacieho poriadku

o situácii v Nikarague
(2019/2615(RSP))

**Ernest Urtasun, Bodil Valero, Barbara Lochbihler, Jordi Solé,
Josep-Maria Terricabras, Florent Marcellesi, Tilly Metz, Molly Scott
Cato, Bart Staes**
v mene skupiny Verts/ALE

**Uznesenie Európskeho parlamentu o situácii v Nikarague
(2019/2615(RSP))**

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Nikarague, najmä na uznesenie z 18. decembra 2008¹, 26. novembra 2009², 16. februára 2017³ a 31. mája 2018⁴,
 - so zreteľom na vyhlásenie podpredsedníčky Európskej komisie/vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku (PK/VP) z 2. októbra 2018 v mene EÚ o situácii v Nikarague,
 - so zreteľom na závery zo zasadnutia Rady o Nikarague z 21. januára 2019,
 - so zreteľom na vyhlásenie na hovorcu podpredsedníčky Komisie/vysokej predstaviteľky Únie z 1. marca 2019 o obnovení národného dialógu v Nikarague,
 - so zreteľom na výzvu Medziamerickej komisie pre ľudské práva (IACHR) vytvoriť podmienky, ktoré umožnia využívanie ľudských práv počas Nikaragujského dialógu z 28. februára 2019,
 - so zreteľom na svoju delegáciu ad hoc do Nikaraguy z 23. – 26. januára 2019,
 - so zreteľom na dohodu o pridružení medzi EÚ a Strednou Amerikou z roku 2012,
 - so zreteľom na strategický dokument EÚ a viacročný orientačný program pre Nikaraguu na roky 2014 – 2020,
 - so zreteľom na usmernenia EÚ o obrancoch ľudských práv z júna 2004, aktualizované v roku 2008,
 - so zreteľom na nikaragujskú ústavu,
 - so zreteľom na článok 123 ods. 2 rokovacieho poriadku,
- A. keďže od vypuknutia sociálnych protestov 18. apríla 2018 proti plánovaným reformám systému sociálneho zabezpečenia v Nikarague a čoraz autokratickejším tendenciám prezidentského páru Daniela Ortegu a Rosarie Murillovej situácia v Nikarague prerástla v závažnú a ďalekosiahlu krízu, keďže Ortegov režim reagoval nebývalým násilím a represiami, pričom využíval polovojské a protivzbúrenecké sily, ako aj stále bezpečnostné sily;
- B. keďže ďalšie pramene nespokojnosti a otvoreného konfliktu tkvejú v prudkom náraste

¹ Ú. v. EÚ C 45E, 23.2.2010, s. 89.

² Ú. v. EÚ C 285E, 21.10.2010, s. 74.

³ Ú. v. EÚ C 252, 18.7.2018, s. 189.

⁴ Prijaté texty, P8_TA(2018)0238.

- aktivít zameraných na vývoz vyťažených nerastov, cukrovej trstiny a palmového oleja, ako aj na chov hovädzieho dobytku a na projekt výstavby prieplyvu medzi Atlantickým a Tichým oceánom, ktorý znamená presídľovanie a povážlivé nezvratné škody na životnom prostredí, a v opakovanom potlačaní demonštrácií proti týmto aktivitám;
- C. keďže v dôsledku tejto represívnej reakcie bolo údajne viac ako 400 ľudí zabitých, viac ako 3 000 ľudí zranených, nespočetné množstvo ľudí zmizlo alebo bolo poslaných do väzenia, kde väčšina z nich zostáva zadržovaná v hrozných podmienkach, a mnoho ďalších odišlo do exilu;
- D. keďže študenti, roľníci, bývalí členovia strany FSLN, ekologickí aktivisti a iní aktivisti zostávajú stále vo väzení obvinení z terorizmu, bránenia poskytovania verejných služieb a ozbrojeného ničenia a lúpeží, pričom sa zúčastnili na pokojných demonštráciách, s procesom naplánovaným na 1. apríla 2019;
- E. keďže ženy sú v období krízy obzvlášť zraniteľné; keďže len v období od januára do decembra 2018 došlo podľa nikaragujskej pobočky mimovládnej organizácie Catholics for Choice k 55 vraždám žien; keďže tieto vraždy žien boli údajne ešte brutálnejšie ako v predchádzajúcich rokoch a väčšinou boli spáchané v skupinách;
- F. keďže v júni 2017 prijalo nikaragujské národné zhromaždenie novelu komplexného zákona proti násiliu páchanému na ženách, ktorou sa presunula definícia vraždy ženy do súkromnej sféry, ako trestný čin medzi manželmi, hoci k veľkej časti vražd žien dochádza vo verejnej sfére;
- G. keďže podľa Populačného fondu OSN patrí Nikaragua medzi americké krajiny s najvyššou mierou tehotenstva mladých žien a úmrtí matiek; keďže potrat je za každých okolností v tejto krajine zakázaný;
- H. keďže 29. novembra 2018 národné zhromaždenie dekrétom schválilo zrušenie právneho postavenia viacerých národných mimovládnych organizácií; keďže tento dekrét je údajne založený na príliš nejasných a nepresných ustanoveniach bez zaručenia riadneho procesu; keďže zámerom je údajne obmedziť tieto organizácie a zabrániť obhajcom ľudských práv vykonávať svoju legitímnu prácu pri ochrane ľudských práv v Nikarague;
- I. keďže nikaragujská vláda, bohužiaľ, po zverejnení správy Medziamerickej komisie pre ľudské práva (IACHR) o Nikarague zastavila spoluprácu s touto komisiou a jej orgánmi, ako aj s Úradom vysokého komisára OSN pre ľudské práva (OHCHR); keďže nariadila aj pozastavenie misie Interdisciplinárnej skupiny nezávislých expertov (GIEI);
- J. keďže Nikaragua 27. februára 2019 oznámila podmienené prepustenie 100 väzňov zatknutých od 18. apríla 2018; keďže títo väzni sú nateraz zadržovaní v domácom väzení; keďže krátko na to nadviazanie národného dialógu medzi nikaragujskou vládou a opozičnými členmi zjednotenými ako Alianza Cívica naznačilo pozitívny krok vpred smerom k riešeniu tejto krízy;
- K. keďže večer 4. marca 2019 bol tento národný dialóg prerušený; keďže obe strany nasledujúci deň v prítomnosti katolíckej cirkvi podpísali plán ďalšieho postupu a 6. marca uskutočnili nové rozhovory s termínom ukončenia rokovaní do 28. marca;

1. dôrazne odsudzuje akúkoľvek formu represii a kriminalizácie občianskej spoločnosti vrátane tlače, ako aj používanie zákonov na boj proti terorizmu a protivzbúreneckým silám proti nesúhlasným názorom v Nikaraguu, ako aj pretrvávajúce zastrašovanie, obťažovanie, zadržiavanie a únos jednotlivcov, ktorí sa zúčastnili na opozičných protestoch;
2. je znepokojený rastúcimi obmedzeniami priestoru občianskej spoločnosti a prejavmi nesúhlasu; pripomína právo na slobodu pokojného zhromažďovania a združovania; trvá na tom, že obhajcovia ľudských práv by mali byť prví, ktorí budú chránení a na ktorých by sa mal vzťahovať právny štát, ako sa uvádza v usmerneniach EÚ o ochrancoch ľudských práv;
3. odsudzuje zrušenie právneho štatútu viacerých národných mimovládnych organizácií Národným zhromaždením Nikaraguu; považuje za nevyhnutné urýchlene obnoviť právny štatút organizácií občianskej spoločnosti, ktorých sa tento dekrét týka;
4. vyzýva PK/VP, Európsku službu pre vonkajšiu činnosť (ESVČ) a členské štáty, aby zabezpečili plné vykonávanie usmernení EÚ o ochrancoch ľudských práv a aby posilnili ochranu a podporu ochrancov ľudských práv, najmä obhajkyň ľudských práv;
5. dôrazne žiada, aby národný dialóg pokračoval na základe plánu postupu, ktorý podpísali obe strany, a to transparentným, inkluzívnym a konštruktívnym spôsobom s cieľom pripraviť sa na široko podporované dojednané riešenie súčasnej mnohorakej krízy;
6. domnieva sa, že súčasnú krízu možno riešiť a vyriešiť iba mierovým dialógom medzi nikaragujskými štátnymi príslušníkmi a rokovaniami o inštitucionálnej reforme vrátane volebných inštitúcií; opätovne potvrdzuje, že EÚ je v prípade potreby pripravená vystupovať ako sprostredkovateľ;
7. požaduje okamžité prepustenie všetkých väzňov, ktorí sú nezákonne zadržiavaní; žiada ukončenie zlého zaobchádzania so zadržávanými osobami, zabezpečenie lekárskej starostlivosti a právnych záruk, súlad väzenských podmienok s medzinárodným humanitárnym právom pre tých, ktorí zostávajú vo väzbe, a zabezpečenie riadneho a spravodlivého procesu; okrem toho pripomína, že sa musia riadne, transparentne a nezávisle vyšetřovať všetky porušenia práva, trestné činy a porušovania ľudských práv, zodpovedné osoby sa musia potrestať a obetiam sa musí poskytnúť náprava;
8. zastáva názor, že najlepší spôsob, ako zabezpečiť zodpovednosť za všetky prípady porušovania ľudských práv, ukončenie beztrestnosti a obnovenie dôvery, je zriadiť národnú komisiu pre odhaľovanie pravdy, ktorú by mohli podporovať medzinárodní experti, s cieľom dosiahnuť zmierenie;
9. trvá na tom, že medzinárodné organizácie ako IACHR a jej osobitný monitorovací mechanizmus pre Nikaraguu (MESENI), ako aj orgány OSN a GIEI musia mať možnosť vrátiť sa obnoviť svoje fungovanie v Nikaraguu a že sa musia stanoviť podmienky pre ich návrat;
10. zdôrazňuje, že je potrebné zrušiť všetky opatrenia zamerané na organizácie občianskej spoločnosti a nezávislé médiá s cieľom ukončiť ich činnosť, ako je napríklad zaistenie majetku;

11. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, podpredsedníčke Komisie/vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, vládam a parlamentom členských štátov, vláde Nikaraguy, Stredoamerickému parlamentu, Medziamerickej komisii pre ľudské práva, spolupredsedom Euro-latinskoamerického parlamentného zhromaždenia.